

Astrid-Mette Husøy og Ann Cathrine Kroksveen (red)

Blodprøvetaking i praksis

4. UTGAVE

CAPPELEN DAMM AKADEMISK

Case- og flervalgsoppgaver

Kapittel 4

Identifikasjon og

pasientsikkerhet

Caseoppgaver

Pasienteksempel 1. Pasient i akuttmottaket

Berit faller på sykkel. På grunn av sterk hodepine og smerter i høyre arm blir hun sendt til sykehus. Ved innkommst blir det rekvirert blodprøver: en standard analysepakke der blodtyping er inkludert. Rutineprøvene viser ingen unormale funn og hun har *blodtype A*.

Videre undersøkelser tyder på at Berit har fått en kraftig hjernerystelse, og i tillegg et stygt brudd i høyre håndledd som krever operasjon. Rutinemessig rekvirerer legen en pretransfusjonsprøve i forkant av operasjonen for å bekrefte blodtypen. Postsykepleier ringer laboratoriet, og bioingeniør Kari får oppdraget. Kari får beskjed om at Berit ligger i pasientseng nr. 2 på rommet. Kari spør pasienten: «Er du Berit Jensen?» Pasienten nikker bekreftende. Kari enser at pasienten er noe omtåket/forvirret, men selve blodprøvetakingen går fint. Kari tar fornøyd med seg blodprøvene tilbake til laboratoriet. En liten stund senere ringer blodbanken. Resultatet av pretransfusjonsprøven viser *blodtype B*.

1. Hva tenker du har skjedd her?
2. Hvilke konsekvenser kan identifiseringsfeil få for involvert pasient?
3. Gjør rede for retningslinjene for identifisering av pasienter.

Pasienteksempel 2. Prøvetaking i poliklinikken

Cathrine jobber i poliklinikken og det har vært en travel dag. Kollegaen sier at nå er det kun én pasient igjen på venterommet. Cathrine kaller inn pasienten, og det står «Rolf Svendsen» på rekvisisjonen.

«Du må være Rolf», sier Cathrine. Pasienten ser opp og smiler. «Har du ventet lenge?» spør Cathrine. «Nei, egentlig ikke», sier pasienten og setter seg i stolen. Prøvetakingen er komplisert, og Cathrine må prøve to ganger før hun får det til. Cathrine merker prøverørene og sier adjø til pasienten.

Like etter kommer en ny pasient til poliklinikken. «Hei, jeg er Rolf Svendsen. Jeg gikk nettopp ut for å ta en telefon. Jeg lurte på om du hadde kalt meg inn mens jeg var ute?»

1. Hva kunne Cathrine gjort annerledes for å unngå en slik feilidentifisering?
2. Hvordan bør Cathrine håndtere denne situasjonen videre, slik at det sikres rett prøvesvar til rett pasient?

Flervalgsoppgaver (flere svar kan være riktig)

1. **Du blir bedt om å ta en blodprøve på en pasient som er innlagt på medisinsk avdeling. Pasienten mangler ID-armbånd. Hva vil du gjøre?**
 - a. Spørre om pasientens navn og ta blodprøven hvis opplysningene stemmer med rekvisisjonen
 - b. Spørre en sykepleier om å sette på navnebånd og bekrefte pasientens identitet med navn og fødselsnummer før du tar blodprøven
 - c. Bekrefte pasientens identitet med drikkeskjema som ligger på nattbordet
 - d. Ikke ta prøven og slette bestillingen i labdatasystemet
2. **Når skal prøverørene merkes ved blodprøvetaking?**
 - a. Så snart rekvisisjonen er registrert
 - b. Før blodprøven tas
 - c. Rett før eller rett etter at blodprøven er tatt, og hos pasienten
 - d. Når det er mest hensiktsmessig
3. **Korrekt identifisering av inneliggende pasienter inkluderer ...**
 - a. aktiv involvering av pasient i identifikasjonsprosessen, der du spør om fullt navn og fødselsnummer
 - b. å spørre om pårørende eller helsepersonell kan bekrefte pasientens identitet
 - c. å sjekke opplysningene på rekvisisjonen mot pasientens romnummer
 - d. å lese av pasientens ID-armbånd med en strekkodeleser
4. **Hva er korrekt måte å identifisere en bevisløs pasient på?**
 - a. Sjekke om pasientens ID-armbånd stemmer med det som står på rekvisisjon/navneetiketter
 - b. Sjekke opplysninger på rekvisisjon/navneetiketter mot romnummer
 - c. Se om det ligger papirer som kan identifisere pasienten i rommet
 - d. Pasientens identitet bekreftes av pårørende eller helsepersonell